

Kjærester – til Guds ære!

Skrevet av Anna Marie og Øystein Laberget

Dere er dyrt kjøpt! La da legemet være til ære for Gud! (1.Kor.6.20).

Vårt utgangspunkt for all etikk er at vi tror på Han som har skapt oss og frelst oss. Vi tror at Bibelen er Hans ord, sanne og gagnlige for livet. Derfor skriver vi denne artikkelen ut fra en frimodig kristen overbevisning. I et kristent perspektiv begynner ikke etikken med noen bud vi skal holde, men med et Gudsforhold. Vi tror at vi i Jesus Kristus får være Guds barn, og at Han ønsker å være vår Far. Når vi i tro tar imot Jesus som vår Frelser blir vi i Guds øyne rene.

Har du tatt imot Jesus og Hans frelse? Da er du ren! Da skal du få lov til å leve i renhet, slik du ble skapt til å leve. *Han bar våre synder på sitt legeme opp på treet, for at vi skal dø bort fra syndene og leve for rettferdigheten. Ved Hans sår er dere blitt legt. (1.Pet.2.24).* Dette gjelder alle kristne, ung, gammel, singel, kjæreste, gift eller enslig. Denne artikkelen har fokus på hvordan man som kristent kjærestepar kan leve rent i vår tid. Men problemstillingen er ikke noe som dukker opp i det øyeblikk man får kjæreste. Et rent liv i en seksualfiksert verden er vi alle kalt til. Du kan begynne nå, uansett hvor i livet du måtte befinne deg.

Om å ha et rett utgangspunkt

Når man skal kneppe ei jakke, er det viktig å starte med rett knapp i rett hull. Det er ikke sikkert man merker det med en gang, men begynner man feil, blir alt skjevt og galt etter en stund. Et rett utgangspunkt er viktig!

I verden setter det naturlige mennesket seg selv i sentrum. En kristen lever ikke lenger for seg selv. Livet har fått et nytt fokus; Guds ære og vår nestes beste. Det gjelder i høy grad også for kjærester. Men dagens mennesker blir sjelden påvirket til å tenke slik og ofte påvirket til å ha tilfredsstillende av egne behov som livsnorm.

Det er Gud som har skapt oss. Han elsker oss og vil det beste for alle. Vi ærer Ham ved å tro og følge det Han har sagt. Et kjæresteforhold vil ganske enkelt ta skade dersom vi ikke tar på alvor og følger Guds vilje. Da blir det ikke slik som Gud ville det!

«Er det til Guds ære?»

«Tjener det medmennesket?»

Det er nyttig å ha disse to spørsmålene i bakhodet og bruke dem som test på det man ser og hører om kjærlighet – både på film, fra prekestol og i hverdagssamtale. Er vi rett innstilt?

Av Guds nåde, til Guds ære! Det er et program som gir mening og kraft til livet. Det er et evangelium. Det er utgangspunktet for denne artikkelen.

Ikke alt skal snakkes om

Samfunnet i dag har en åpenhet om intime forhold som hører til mellom mann og kvinne i ekteskapet. Noe av denne åpenheten har skadet det opphøyde og fine som Gud har lagt ned i forholdet mellom de to. Den tilbakeholdenhet og blyghet som fantes i tidligere tider var ikke nødvendigvis bare traumatisk fortrenning. Det kunne også være en god beskyttelse. Begjæret kan lett vekkes av alminneliggjøring, overdreven åpenhet og fleip.

Men hor og all slags urenhet eller pengegriskhet må ikke engang nevnes blant dere – som det sømmer seg for hellige – og heller ikke skamløshet eller dumt snakk eller lettsindig skjemt, som er usømmelig. Tvert imot, la det heller bringes takkebønn! For dette vet og skjønner dere at ingen som driver hor eller lever i urenhet, heller ikke noen som er pengegrisk – han er jo en avgudsdyrker – har arv i Kristi og Guds rike. La ingen bedra dere med tomme ord! For det er jo på grunn av disse ting at Guds vrede kommer over vantroens barn. Gjør derfor ikke felles sak med dem! Dere selv var jo engang mørke, men nå er dere lys i Herren. Vandre som lysets barn! For lysets frukt består i all godhet og rettferdighet og sannhet. Prøv da hva som er til behag for Herren! Ta ikke del i mørkets ufruktbare gjerninger, men refs dem heller! (Ef 5, 3 – 11).

Hvordan være kjærester? Hva sier Bibelen?

Gjennomsnittlig giftealder i Norge i 2002 var 32,2 år for menn og 29,5 år for kvinner. (I år 1982: 26,5 og 24 år). I bibelsk tid var det vanligere å gifte seg rett etter puberteten. I tillegg var som regel familien sterkt involvert i valget. Kjærestetiden da og nå er på den måten ganske forskjellig, og spørsmålet om hvordan man skal være kjærester blir derfor ikke uten videre besvart på våre premisser. At det ikke settes opp konkrete regler, betyr likevel ikke at vi ikke finner det vi trenger å vite i Bibelen. Den sier for eksempel mye om hva et *ekteskap* er. Da vet vi samtidig noe om hva et kjæresteforhold ikke er, og om hva kjærestetiden er en forberedelse til.

Å gå inn i et kjæresteforhold betyr ikke at de to fra første dag vet at de skal gifte seg med hverandre. Vi har imidlertid et ansvar overfor Gud, oss selv, den vi innleder et forhold til og menneskene rundt oss som utelukker lettsindighet og umoralsk sjekkekultur. Vet man med seg selv at «dette mennesket kan jeg aldri gifte meg med», skal man heller ikke innlede et kjæresteforhold. Derfor har også denne artikkelen ekteskapet som horisont, som målet for reisen, og som startpunkt for en ny.

Vi mennesker søker tilhørighet og nærhet. At Gud lar oss organisere oss så fint i par er en stor og god gave. Forelskelsen som ofte innleder forholdet, er også noe vi skal få fryde oss over. Det er utrolig fint å være kjærester! Man får lov å gå små skritt sammen og nyte hvert stadium på veien. Tilstanden er samtidig litt paradoksal. Man skal bli bedre kjent på alle måter, nå stadig lenger i åpenhet og nærhet, samtidig underveis vurdere forholdet og finne ut om man skal gå hele veien sammen. Den viktigste faktoren for at kjærestetiden blir riktig og ren, er holdningen til Guds ord. Ved å legge bort Bibelen som rettesnor og gå bort fra Guds gode vilje blir fundamentet i forholdet borte. Vi skal få leve til Guds ære og i Hans tjeneste!

Kjærester er ikke gift, og muligheten for at de ikke blir det, må fastholdes som en realitet, også når den i forelskelsens lykkerus kan synes langt borte. Kjærester må forholde seg slik til hverandre at de respekterer den andres ekteskap. Det gjelder også den (hypotetiske) muligheten at det skulle bli med en annen. Det bunner i en absolutt respekt for medmennesket. Det dreier seg faktisk om nestekjærlighet å ikke behandle den man er sammen med som sin ektefelle når han/hun ikke er det. Derfor tror vi det er lurt å ikke binde seg til hverandre med mange offisielle bånd for tidlig, for eksempel ved straks å bli fast inventar i alle kjærestens familieselskaper. Ta selvfølgelig forholdet på alvor og bli gjerne kjent med kjærestens familie og omgangskrets, men bruk kjærestetida først og fremst til å bli kjent med hverandre.

Forskjellen på å være gift og ugift skal være synlig, og i dagens samfunn er det viktig å tydeliggjøre ekteskapets suverene stilling. Skulle det ikke bli de to, er det i tillegg til bruddet

en unødvendig belastning å henge på veggen til ekskjærestens søster som del av et familiebilde. Det vil også være respektløst overfor den neste kjæresten, som kanskje blir den man gifter seg med.

Kjærtegn

For mange er tanken om at Gud vil noe med kroppen vår fremmed. Man tenker at i forholdet til Gud er det sjel og ånd som gjelder. Men 1.Kor 6,9-20 viser tydelig at vi skal få tenke åndelig om kroppen Gud har gitt oss og hva vi bruker den til. Les denne bibelteksten før du går videre.

Seksuallivet er det området av livet hvor vi mennesker kommer hverandre nærmest. Det er derfor et område med potensial både for stor glede og ulegelig skade. Bibelens svar er ikke å si nei, nei, men å stille opp én enkel regel: Total hengivelse krever total forpliktelse. I tiden før giftermål er forpliktelse tilstede i forholdet i varierende grad, total først når man er blitt ektefolk. Sex hører hjemme i ekteskapet. Sex utenom ekteskapet er synd. Sex mellom kjærester før de er gift, er utenom ekteskap og derfor synd. Hvordan skal vi så forholde oss i tiden fra vi blir kjent til vi gifter oss? Hvordan finne frem til det vi kan kalle et «kristelig repertoar» av kjærtegn, og hvordan bruke dem?

Et kjæresteforhold er under utvikling. Man lærer stadig mer om den andre. Man blir kanskje stadig mer glad i den andre. Hvis en også med fysiske kjærtegn vil vise sin kjære at han/hun er enda mer kjær etter et år enn den første uka, blir det problematisk hvis man allerede da beveget seg ut til grensa for det akseptable. Det kan være helt nødvendig å bremse opp og gå tilbake i det fysiske. Og det går faktisk fint an!

Kjærtegn er viktig som bekreftelse på at man er viktig og verdifull for hverandre. De behøves, også etter at det kanskje har slutta å kile på ryggen når man kjenner kjærestens hånd i sin. Kjærtegnene hører med i kommunikasjonen. Kjærtegn kommuniserer også noe til andre. De viser at nettopp vi to hører sammen og har et annet forhold til hverandre enn til alle andre. Det kan føles ekskluderende for de som er rundt dersom kjæresteparet er så rause med kjærtegn offentlig at andre blir som luft. Det er ikke et godt signal å gi vennene sine. Vi vil råde kjærestepar til å tenke på kjærtegn som noe privat, ikke en utstillingsvare, både for egen og andres del. Samtidig er det viktig at man har tid på tomannshånd til mer enn kos. Vær bevisst opptatt av å lære den andre å kjenne. Snakk og still spørsmål! Lysten til fysisk nærhet kommer av seg selv. Lysten til å finne ut hva man for eksempel er uenig om er mindre, men vel så viktig.

Vi mennesker er ikke gode på bunnen. Vi er egoister. Vår kjærlighet til og ønske om å være god mot den utkårede er derfor blandet med egoisme. I et forhold lærer man også seg selv bedre å kjenne, og det er iblant ikke bare morsomt (men ganske sunt) å granske sine egne motiver. Mange mistolker de gode følelsene fysisk nærhet gir som ekte kjærlighet, men de kan faktisk også være uttrykk for egoisme. La Gud få avsløre egoismen. Det vil bygge et forhold som blir mer «deg» enn «meg». Lær å sette den andres ønsker foran egne. Da blir tilgivelse et viktig stikkord. Når et menneske får se Guds tilgivelse i sitt eget liv, vil det gi en ydmykhet som bringer frem en tilgivende holdning i forholdet.

Hvor går den bibelske grensa for kjærtegn? De listes ikke direkte opp i Bibelen. Konkret er «over halsen og under knærne» en regel som kan ha mye for seg. Men det som avgjør det hele er våre motiver og hvor kjærtegnene fører oss. Er det til Guds ære eller bare til egen egoistisk tilfredsstillelse? Fører de oss i tanke eller handling over i synd? Gud vil ikke at noe skal få

makt over oss. *Jeg har lov til alt – men ikke alt gagnar! Jeg har lov til alt – men jeg skal ikke la noe få makt over meg! Maten er for buken, og buken er for maten – og Gud skal gjøre ende på dem begge. Men legemet er ikke for hor, men for Herren, og Herren for legemet. (1.Kor 6.12-13).*

Kjærtegnene har potensial til å ta styringen i et forhold og begjæret unnfanges lett hvis kjærtegnene får for stor plass. Matt.5.28 setter grensen ved et begjærlig *blikk*. Det får som selvfølgelig konsekvens at erogene soner verken avkles eller berøres.

Mann og kvinne er ulikt skapt, og uten å generalisere kan man si at gutter oftere tenner på det de ser, jenter på følelsen av positiv oppmerksomhet og trygghet. Da er det tankevekkende at klesstilen spesielt for jenter blir stadig mer utfordrende. *Kjærligheten (..) gjør ikke noe usømmelig (1.Kor 13,5a)*. Kjærlighet innebærer altså at man ikke oppmuntrer til et urent tankeliv hos kjæresten.

Det er innenfor de gode, Gudgitte grensene vi finner sann fryd, uten dårlig samvittighet eller destruktive konsekvenser. Ha blikket festet på Jesus! La Hans sinn få prege kjærligheten mellom deg og kjæresten din. Da vil hånden som strykes over kinnene være en takk til kjæresten for hans/ hennes godhet mot deg, og en takk til Gud som har gitt deg denne gaven.

Selvkontroll er med og sikrer at kjærtegnene blir mer enn egoisme. Bibelen er tydelig på at vi ikke skal la følelsene løpe av med oss. *For dette er Guds vilje, deres helliggjørelse: Hold dere borte fra hor. Hver av dere må vite å vinne sin egen ektefelle i hellighet og ære, ikke i lidenskapelig begjær slik som hedningene, de som ikke kjenner Gud. (1.Tess 4, 3-6).*

Også fornuften tilsier at selvkontroll er bra. Selv etter at man er gift, vil man kunne forelske seg i andre – til og med føle begjær mot andre enn ektefellen. Å holde sin egen seksualitet i tømme før man gifter seg, ved å ikke gå for langt med kjæresten, er en viktig øvelse. Den som ikke har kontrollert sin seksualitet før ekteskapet, kan vanskelig klare det etterpå.

Et siste tips når det gjelder kjærtegn: Jo flere ting som får merkelappen «ikke så farlig» før bryllupet, jo færre ting er igjen som «helt spesielt» når man er gift. Det er mye glede i å vente! Og aller viktigst: det er velsignelse i å vente fordi Gud vil det. *Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og bli hos sin hustru, og de skal være ett kjød. (1.Mos.2.24)*

Er det galt å kjenne begjær mot kjæresten?

Gud skapte oss til mann og kvinne. Han vil at jenter og gutter skal kjenne tiltrekningskraften i forhold til det annet kjønn. Vår onde natur vil imidlertid dra oss bort fra Skaperen og ødelegge det fine mellom en gutt og ei jente som er kjærest. Seksualiteten er ikke ond i seg selv, men det er vi, derfor må vi la Guds ord få styre den. Tiltrekningen som skaper varme, gode følelser, som setter seg i kroppen og virker nettopp tiltrekkende er ikke syndig. Å se på kjæresten og like kropp og utseende og kjenne en dragning mot han/henne er en god og riktig følelse. Når tankene blir begjærlige er det lysten som trosser Guds bud og ønsket om egen tilfredsstillende som ligger til grunn. Og begjæret ligger latent i alle mennesker for å dra oss bort fra Gud. Det vil alltid være en kamp, på alle livets områder.

Begjæret har ikke noe godt ved seg, for det søker alltid bare vår egen vilje, *min* tilfredsstillende. Begjæret er egoistisk og unnfanger synd. *Når begjæret er blitt svangert, føder det synd, og når synden er moden, føder den død (Jak 1, 15, DNB 78).*

Når Gud skaper noe i et menneskes hjerte, er det til Hans ære. Derfor vil begjær som bare søker *egen* tilfredsstillelse være syndig. Be Gud om styrke, kjærlighet og visdom til å balansere rett mellom den gode tiltrekningen og det syndige begjæret – og om tilgivelse når det ikke ble rett.

Kan det bety noe hva andre tenker om oss?

Mennesket lever ikke for seg selv. Menigheten skal være en enhet av mennesker som bygger hverandre opp til et hellig samfunn med Gud og hverandre. Derfor har hvert enkelt menneske et ansvar for ikke å føre sin neste til fall. Dette gjelder ikke minst i forholdet til folk utenfor menigheten som vi skal være et eksempel for.

Handlinger og ord har stor påvirkningskraft. Det er også et dårlig vitnesbyrd når disse ikke stemmer overens. *For dette er Herrens bud til oss: Jeg har satt deg til et lys for hedningene, for at du skal være til frelse like til jordens ender. (Apg 13, 47).*

Vi vil gjerne sterkt få understreke noe som mange også i kristne sammenhenger ikke lenger ser ut til å ta så nøye: Kristne par overnatter ikke sammen hos hverandre på tomannshånd før de er gift! Det vil viske ut grensa mellom kjærestetid og ekteskap og veien mot samboerskap blir kort. Hvor mange ganger kan man overnatte hos hverandre før det i praksis er samboerskap? Om man starter med en «stålvilje» og «gode» unnskyldninger, vil viljen snart slipes og det som før var prinsipper blir ikke så alvorlig lenger. Noen klarer sikkert å vente. Men det er også sikkert at det skjer noe med forholdet ved felles overnatting. Faren for å trække over grenser og at det bare «blir sånn» øker dramatisk. Og vi vet 100% sikkert at ganske mange slett ikke klarer å vente med å ligge sammen når de først har begynt å sove sammen. Mange kan vitne om at når de hadde kommet inn i dette mønsteret, syntes det umulig å bryte. Det er djevelens måte å forføre mennesker på.

Selv om man ikke ligger sammen, gir overnatting hos kjæresten et dårlig vitnesbyrd utad. Vi er ikke kalt til å lage usikkerhet rundt hvorvidt vi lever rent eller ikke. Om ikke en selv faller i synd, kan man føre andre til fall. Da har man medansvar i fallet. Gud straffer synd. Syndens lønn er døden. *Vær ikke til anstøt, verken for jøder eller for grekere eller for Guds menighet. Slik prøver også jeg i alle ting å gjøre det beste for alle. Jeg søker ikke mitt eget gagn, men de manges, slik at de kan bli frelst. (1.Kor 10,32).* Det er lærdom i disse ordene av Paulus. Han ville ikke spise offerkjøtt (noe som i motsetning til sex før ekteskapet ikke engang var synd i seg selv) hvis det kunne føre til at noen falt.

Av egen erfaring vil vi dessuten her tilføye at det er viktig å ha tenkt gjennom disse tingene på forhånd og ha klare rammer. Det er godt når følelsene truer med å ta overhånd, å vite at kompromisser på dette området ikke er aktuelt. Guds vilje er ikke alltid nødvendigvis det som kjennes best i øyeblikket. Men Guds vilje er alltid rett. Vi kan ikke føle oss frem til Guds vilje. Men vi kan leve i Guds Ord og be Den Hellige Ånd gi oss en våken samvittighet som kan hjelpe oss et stykke på vei. Viktigere enn at livet føles godt er at det er rett. Det er stort når begge deler inntreffer samtidig! Vi har erfart at når det gjelder å følge det sjette bud, er det oftest slik. Og det er i grunn ikke underlig – for Gud vil både velsigne og gi kraft til rett liv.

Hjelp og styrke

Å kunne leve rent som kjærester betyr også å passe på hva man blir fylt med. Det er en daglig kamp å stå imot verdens tankegang, men skal vi vinne fram til Himmelen må vi ikke gi opp. Ikke la den verdslige sexpraten få innpass mellom dere kjærester. *Vend deg bort fra det ugudelige og tomme snakket. For de som driver med det, går bare lenger og lenger i ugudelighet. (2 Tim 2, 16, DNB 78).* Ikke la litteratur, film, TV, kunst, kjendiser eller venner

bryte ned. Hjelp heller hverandre på rett vei. Det er utrolig fint å være kjærester med felles ønske om å følge Guds plan. La det åndelige fellesskapet få stor plass i kjærestetiden! Du som ikke har kjæreste bør lete etter en som deler din tro på Jesus. Det er ingenting i livet som er viktigere enn å være Guds barn. *Og verden forgår og dens lyst, men den som gjør Guds vilje blir til evig tid. (1.Joh 2,17).* Det er også viktig å ikke stå alene og isolert, men være en del av et større kristent fellesskap, både som kjærester og enkeltindivider.

Av Guds nåde til Guds ære!

Guds tanke for oss var at vi skulle ære Ham i renhet. Dette klarer vi ikke. Derfor døde Jesus og *ved hans sår har vi fått legedom.* Like stor som Guds makt, er Hans nåde. I Ham er det tilgivelse for enhver som tror og *omvender seg! Hva skal vi da si? Skal vi bli ved i synden for at nåden kan bli dess større? Langt derifra! Vi som er døde fra synden, hvordan skulle vi ennå leve i den? (Rom 6, 1-2).* Synd fører bort fra Gud. Og hvert skritt som tas i strid med Hans vilje, fører ett skritt lenger bort fra Han som er vår eneste redning. I en av Jesu lignelser om dommen står det: *Men han skal svare: Jeg sier dere: Jeg vet ikke hvor dere er fra. Gå bort fra meg, alle dere som gjorde urett. (Luk.13.27).*

Kanskje er du blant dem som har kommet skjevt ut på dette området. Kanskje har utgangspunktet vært galt, slik at kneppinga ikke går opp. Da kaller Jesus deg til oppgjør. Han ber deg som en myndig Far, med uendelig kjærlighet, om å kneppe opp igjen. Han vil gi deg en ny start. Så blir kjærestetiden på ny en vandring i Guds kraft og til Hans ære.

Jesus døde for alle slags synder. Derfor må du ikke tenke at for deg er det for sent å vende om eller umulig å bryte med det gale. Selv om man blir fullkomment tilgitt er det ikke sikkert at alle syndens konsekvenser blir borte. Sår etter synd på dette området er dype. Men de evige konsekvensene av å ikke gjøre opp blir verre. Ikke la problemer med å leve med fortidens feil hindre deg i å tro tilgivelsen. *Dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han forlater oss syndene og renser oss fra all urettferdighet (1.Joh.1,9).*

La oss være en frimodig generasjon kristne som lever som tydelig motkultur i en seksualfiksert tid. La oss være tydelige, så det synes at vi er mange! Rundt oss begynner mange å merke tomheten og skadevirkningene av et «fritt» seksualliv og forskrudd sexfiksering i samfunnet. Alternativet er en ansvarsfull praktisering av den kristne moralen. Denne setter fri. Vårt håp og ønske må være at det kan sies om oss som de det står om i *Fil.2.15:... så dere kan være uklanderlige og rene, Guds barn uten feil, midt i en vrang og fordervet slekt. Dere skinner blant dem som lys i verden.*

Må han gjøre dere dyktige til alt godt, så dere kan gjøre hans vilje, ved at han virker i oss ved Jesus Kristus det som er godt i hans øyne. Ham tilhører æren i all evighet! Amen. (Hebr 13, 21).

Denne artikkelen skrev Anna-Marie og Øystein sammen mens de var kjærester. De giftet seg i august 2004.

Artikkelen ble første gang publisert i boka «Kjærlighet i egoismens tid» utgitt av Lunde forlag i 2005.